

SAiWPK/ 84 /10

Kraków, 19 listopada 2010 r.

MINISTERSTWO KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO	
wpl. dn.	22. 11. 2010
L.dz.	47628/10

Pan
Bogdan Zdrojewski
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

p. naz. M. Dydo
23.11

Szanowny Panie Ministrze,

w imieniu Stowarzyszenia Autorów i Wydawców „Polska Książka” przesyłam w załączeniu stanowisko wobec projektu rozporządzenia z 3 listopada br. w sprawie szczegółowego zakresu rocznego sprawozdania z działalności organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.

Z wyrazami szacunku

PREZES
Stowarzyszenia Autorów i Wydawców
Polska Książka

dr Andrzej Nowakowski

UWAGI DO PROJEKTU
rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie szczegółowego
zakresu rocznego sprawozdania z działalności organizacji zbiorowego zarządzania
prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi

Uwaga ogólna do projektu w sprawie sprawozdania z działalności organizacji zbiorowego zarządzania (dalej: OZZ) dotyczy chaosu pojęciowego i terminologicznej niejednorodności między różnymi przepisami opisującymi zakres działalności OZZ. Tym samym pojawia się na tle omawianego projektu niepewność jaki ma być zakres sprawozdawanej działalności. Art. 104 ust. 1 in fine ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych określa iż do zadań OZZ należy: „zbiorowe zarządzanie i ochrona powierzonych im praw autorskich lub praw pokrewnych oraz wykonywanie uprawnień wynikających z ustawy”. Ust. 3(1) tejże ustawy mówi o sporządzaniu sprawozdań z „działalności”, a ust. 3(5) precyzuje, iż mają one zawierać informacje o działalności w zakresie zbiorowego zarządu. Co zatem z zadaniami wynikającymi z ustawy np. inkasem opłat od urzędzeń i nośników – ten rodzaj działalności nie znajduje bezpośredniego odzwierciedlenia w treści projektu rozporządzenia.

Literatura przedmiotu pojęciem zbiorowego zarządu jednoznacznie obejmuje przynajmniej dwa rodzaje aktywności: 1) wtórne, dobrowolne, licencjonowanie utworów (wykonywane na bazie powierzonego przez uprawnionych repertuaru oraz tabel wynagrodzeń co do zasady zatwierdzonych przez Komisję Prawa Autorskiego), 2) inkaso i repartycję opłat za ustawowo dozwolony użytek prywatny lub publiczny. Ten dualizm ma miejsce także na gruncie polskiej legislacji, toteż w przypadku gdy mowa o zbiorowym zarządzie wykonywanym na podstawie powierzenia praw przez uprawnionych ustawa na określenie stawek licencyjnych posługuje się pojęciem wynagrodzenia, natomiast gdy chodzi o ustawowe inkaso z tytułu użytku prywatnego mowa jest o opłatach. Jeżeli porównamy ze sobą systemy modele funkcjonowania OZZ w Europie widzimy, iż część z nich opiera się wyłącznie na dobrowolnych licencjach (Wielka Brytania, kraje skandynawskie), część wyłącznie na ustawowym pośrednictwie (Niemcy, Belgia), a część działa w sposób mieszany (Hiszpania). Podobnie sytuacja OZZ w Polsce przedstawia się pod tym względem zróżnicowanie, ponieważ wprawdzie każda OZZ uzyskując decyzję ministra właściwego ds kultury ma możliwość pozyskiwania powierzonych praw i ich licencjonowania w pewnym zakresie (zróżnicowanym co do przedmiotu jak i pól eksploatacji), ale nie każda ma możliwość taką działalność podjąć ze względu na prawne i faktyczne ograniczenie potencjalnych rynków eksploatacji niektórych typów utworów (ma to miejsce w przypadku kopiowania reprograficznego i cyfrowego w sektorze edukacyjnym). Z drugiej strony część OZZ uzyskuje w drodze aktu prawnego powszechnie obowiązującego (rozporządzenie) uprawnienie do poboru i podziału między wszystkich uprawnionych w danej grupie prawnie określonych opłat.

Każdy z tych typów aktywności wymaga innych procedur działania i inaczej musi być oceniany, każdy stawia przed OZZ inne wymagania organizacyjne. Natomiast oba są równie ważne. Tymczasem w projekcie rozporządzenia dotyczącego sprawozdawczości OZZ ten dualizm jest niemal niedostrzegalny, przy czym został on sporządzony tak jakby jedyną formą działalności być pozyskiwanie repertuaru i udzielanie licencji. Jest to widoczne zwłaszcza w § 2 ust. 4 rozporządzenia, który dotyczy informacji o działalności w zakresie zbiorowego zarządzania i ochrony praw. Tak np. w wyżej wskazanym przepisie pod lit. b), lit. c) i lit. e) mowa o „wynagrodzeniach lub opłatach” podczas gdy wysokość, zasady poboru i zasady dokonywanych potrąceń opłat za kopiowanie w ramach dozwolonego użytku (art. 20 i 20 1

STOWARZYSZENIE AUTORÓW I WYDAWCÓW „POLSKA KSIĄŻKA”

ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych) są ustalane w drodze aktów prawnych. Podobnie informacje wymagane pod lit. k) są właściwe jedynie w sytuacji prowadzenia przez OZZ działalności licencyjnej.

W zawiązku z powyższym SAiW „Polska Książka” wnioskuje, aby zestaw informacji określonych w § 2 ust. 4 lit a) do lit. k) odnosił się wyłącznie do kompleksu spraw związanych z poborem i wypłatą wynagrodzeń (z tytułu licencjonowania powierzonych praw), natomiast powinno się dodać analogiczny zestaw wymaganych informacji odnoszących się wyłącznie do poboru i wypłat opłat określonych ustawowo z uwzględnieniem następujących specyficznych cech tej działalności:

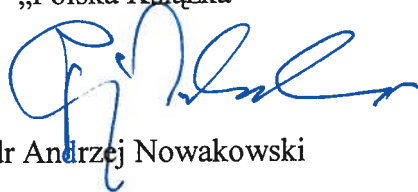
- 1) wysokość, sposób poboru, zasady potrąceń kosztów, krąg uprawionych do uzyskania środków pieniężnych w dużej mierze określa ustawa i rozporządzenia wykonawcze, natomiast z uwagi na obligatoryjny charakter świadczenia dla zobowiązanych znaczenie mają praktyczne trudności z ich egzekucją;
- 2) krąg beneficjentów jest niezależny od członkostwa w OZZ lub od powierzenia praw w zarząd, podobnie zasady podziału opierają się przede wszystkim na potencjalnej dostępności utworów danego uprawnionego.

Odnoście bardziej szczegółowych wymagań informacyjnych SAiW „Polska Książka” ma zastrzeżenia do sformułowania § 2 ust. 3 lit c) w odniesieniu do ostatniego podpunktu, który naszym zadaniem jest sformułowany zawile i w sposób niezbyt jasny oddaje intencje projektodawcy. Ponadto w związku z obowiązkiem publikacji sprawozdań przez OZZ zakres wymaganych informacji w § 2 ust. 9 lit b) do e) jest zbyt szeroki. Należy go określić wężiej, nie ma bowiem przeszkód aby Minister na użytek wewnętrzny uzyskał (np. w drodze kontroli) bardziej szczegółową wiedzę na temat wynagradzania pracowników oraz wysokości diet służbowych.

Prezes

Stowarzyszenia Autorów i Wydawców

„Polska Książka”

dr Andrzej Nowakowski